



Шаноўныя сябры, працягам тэматычнай мемарыяльнай рубрыкі нашага сайта пад назвай «Даніна памяці» сталі кранальныя ўспаміны нашай калегі па абласной пісьменніцкай арганізацыі, беларускай паэтэсы са Шчучынскага раёна Наталлі ЦВІРКО пра роднага і дарагога ёй чалавека – бабулю.

ДАРОГА ЁЎ МАЛЕНСТВА

Сёлета 7 жніўня спаўняецца 35 гадоў, як не стала маёй бабулі Касцюк (Контар) Ганны Іванаўны. Мне толькі-толькі споўнілася пяць год, калі яна пайшла з жыцця. Хоць я была тады яшчэ зусім маленькай дзяўчынкай, але вельмі добра памятаю падзеі і адчуванні тых дзён. І яшчэ доўга пасля пахавання я не магла паверыць, што мая бабулечка не вернецца, што не прытуліць, не прыгалубіць. Не жадала дзіцячая душа не зразумець, не прыняць тую страту.

З таго часу мінула шмат гадоў, але і сёння, як і ўсё маё жыццё, мне вельмі не хапае дарагога чалавека. Бабуля моцна-моцна любіла мяне. Толькі не дазволіў лёс нацешыцца мне гэтай любоўю, наталіць ёй сваю душу. Усё жыццё я адчуваю боль гэтай страты. І ніхто, і нішто не могуць кампенсаваць адсутнасць у гэтым свеце маёй бабулі. Нягледзячы на вельмі юны ўзрост, я памятаю шмат чаго, звязанага з бабуляй: як яна заплятала мне косы і не вельмі ўмела завязвала банцікі (у мамы яны заўсёды атрымліваліся прыгажэйшымі), як хадзілі з ёю на прагулку за вёску, як ганялі ў лес гусей, як яна пякла бульбу ў духоўцы, як па майму жаданню прыдбала сабаку... І ўстаюць у памяці зноў і зноў страшныя падзеі апошніх дзён бабулінага жыцця. У бабулечкі здарыўся інсульт. Яна была ў бальніцы, але медыкі нічога зрабіць не змаглі. Бабулі рабілася ўсё горш і горш. Праз некалькі дзён яна памерла. Гэта адбылося 7 жніўня 1985 года. І гэтая страшная падзея нібы раздзяліла маё жыццё на дзве часткі: калі бабуля была і без яе. А без яе было вельмі дрэнна. Я кожны дзень бегала да яе на магілку, распавядала сваёй бабулечцы ўсё, што мне хацелася, клікала дахаты. Толькі не магла ўжо вярнуцца мая бабуля...

З цягам часу боль прытупіўся, але не знік. Я заўсёды па-добраму зайздросціла тым, у каго былі бабулі, бо мая пакінула мяне заўчасна, пакінула зусім маленькую...

Мая бабуля нарадзілася 24 верасня 1922 года ў вёсцы Агароднікі Лідскага раёна. У іх сям'і было трое дзяцей: сястра Ніна і брат Барыс, самая малодшая – мая бабуля Ганна. Яе бацька Іван памёр, калі мая прабабуля Ксенія была яшчэ цяжарная бабуляй. Бабуля Ганна нарадзілася ўжо пасля яго смерці. Нягледзячы на страту гаспадара, сям'я жыла надрэнна. З Ксеніяй і дзецьмі жыў бацька Івана – Пётр, ды і сын Барыс ужо падростаў. Бабуля расказвала, што вельмі любіла свайго дзядулю Пятра. А яшчэ ёй запомнілася, што ён рабіў для бабулі розныя цацкі з дрэва. Сталася так, што і сваю маму мая бабуля страціла даволі рана, яшчэ да замужжа. Жыла з сям'ёй брата, пасля выйшла замуж, у яе нарадзілася дачка – мая мама. Жыццё бабулі Ганны не назавеш вельмі простым. Хапала ўсяго – і добрага, і дрэннага. Муж Мацвей памёр, калі мая мама яшчэ хадзіла ў школу. Давялося бабулі ўсе жыццёвыя клопаты несці на сваіх плячах адной. Ды бабуля ніколі не скардзілася на жыццё. Яна заўсёды была чалавекам шчырым, добрым, сумленным, ніколі нікога не крыўдзіла, жыла з усімі ў міры і згодзе.



Хата, дзе калісьці жыла мая бабуля

Калі я была маленькая, мы часта наведвалі вёску, дзе нарадзілася мая бабуля. Там калісьці жылі яе сястра і брат. На жаль, яны памерлі яшчэ да майго нараджэння. Дзеці іх выраслі і раз'ехаліся. У Агародніках жыў толькі бабулін плямненнік Міхаіл з сям'ёю. Вось да іх мы і наведваліся. А яшчэ памятаю, як заходзілі да жонкі бабулінага брата, таксама Ніны, якая жыла ў хаце бабуліных бацькоў. Гэтая невялічкая вёска мяне заўсёды вельмі прываблівала. Напэўна таму, што тут мае карані, тут зямля

маіх продкаў, тут нарадзілася і жыла мая любая бабулечка. Гэтыя мясціны вабілі, выклікалі замілаванне і прыязнасць ў маёй душы з самага ранняга дзяцінства.

З цягам часу бываць там мы з мамай сталі ўсё радзей. Памёр бабулін плямненнік, праз некалькі гадоў і яго жонка. Дзеці жывуць у іншых месцах. Засталіся ў Агародніках толькі пустыя хаты і магілы родзічаў на мясцовых могілках. Ды і здароўе маёй мамы з гадамі не дазваляла ёй адпраўляцца ў далёкія падарожжы. А мне так заўсёды хацелася трапіць ў родную вёску маёй бабулі! Апошні раз я была там пятнаццаць гадоў таму. Гэта вёска мне нават неаднаразова снілася: я кожны раз ішла туды і ніяк не магла прыйсці...

Падрос мой сын Раман. І гэтым летам я нарэшце здзейсніла сваю даўнюю мару: наведала вёску бабулі. Мы пабывалі там разам з сынам. Нельга перадаць словамі тое, як білася маё сэрца, калі ўбачыла знаёмыя краявіды. Колькі разоў я глядзела на дарогу, якая вядзе ў дарагія мясціны, і сумавала, што не магу адправіцца туды. Мне заўсёды здавалася, што гэтай дарогай пайшло маё маленства ў край, дзе жылі мае продкі, туды, дзе мае карані. І вось нарэшце і я змагла адправіцца па гэтай дарозе, наўздагон свайму маленству, сваім успамінам. Вёска аказалася вельмі прывабнай і нават яшчэ жывой. Прыветна ківалі галоўкамі кветачкі каля дагледжаных хат, прыгожа выглядалі пафарбаваныя платы і новыя сцеклапакеты вокнаў. Як добра, што жыццё не знікла з гэтага куточка!

Жыві, бабуліна вёска, жыві! Няхай як мага даўжэй прыветна свецяцца вокны тваіх хат, няхай прыходзяць сюды ўнукі і праўнукі тых, хто калісьці хадзіў па тваёй вулачцы, бегаў па тваіх сцяжынках!

Наталля ЦВІРКО

Выкарыстаны фота з сямейнага архіва



Я з бабуляй у маленстве



Хата бабулінай сястры Ніны